

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1997/47

Karar Sayısı : 1997/55

Karar Günü : 10.6.1997

R.G. Tarih-Sayı :02.08.1997-23068

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN : Ankara Asliye 19. Hukuk Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU : 17.6.1992 günlü, 3813 sayılı "Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun"un 29. maddesinin ikinci tümcesinin, Anayasa'nın 48. maddesine aykırılığı savıyla iptali istemidir.

I- OLAY

Prime Prodüksiyon Hizmetleri AŞ. ile İstanbulspor Spor Faaliyetleri AŞ. arasında imzalanan yayın sözleşmesinin Türkiye Futbol Federasyonu Başkanlığı tarafından onaylanmaması nedeniyle "sözleşmenin aynen ifası, "muavazanın ve müdahalenin önlenmesi" için açılan davaya bakan Mahkeme, 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun'un 29. maddesinin ikinci tümcesinin Anayasa'nın 48. maddesine aykırılığı savıyla itiraz yoluna başvurarak iptal isteminde bulunmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

3813 sayılı Yasa'nın iptali istenilen ikinci tümceyi de içeren 29. maddesi şöyledir :

"Madde 29- Futbol müsabakalarının televizyon ve radyodan yayınlanmasının düzenlenmesi ve programlanmasına Federasyon yetkilidir. Kulüplerin bu konuda yayın kuruluşları ile yapacakları sözleşmeler, Federasyonun gözetim, denetim ve onayına tâbidir."

B- İlgili Yasa Kuralı

3813 sayılı Yasa'nın konuyla ilgili maddesi şöyledir:

"Madde 14- Tahkim Kurulu, Federasyon ile kulüpler; federasyon ile hakemler; federasyon ile teknik direktör ve antrenörler; kulüpler ile teknik direktörler ve antrenörler; kulüpler ile oyuncular; kulüpler ile kulüpler arasında çıkacak ihtilaflar hakkında Yönetim Kurulunca verilecek kararlar ile disiplin kurulu kararlarını, ilgililerin itirazı üzerine inceleyerek kesin karara bağlar."

C- Dayanılan Anayasa Kuralı

İtiraz başvurusunda dayanılan Anayasa'nın 48. maddesi şöyledir :

"MADDE 48.- Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.

Devlet, özel teşebbüslerin millî ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır."

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca yapılan ilk inceleme toplantısında, itiraz yoluna başvuran Mahkeme'nin iptalini istediği 3813 sayılı "Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun"un 29. maddesinin ikinci tümcesinin Mahkemenin bakmakta olduğu davada uygulanması sorunu öncelik taşıdığından, ilk inceleme raporu, dava dosyası ve ekleri, iptali istenen Yasa kurallarıyla dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü :

17.6.1992 günlü, 3813 sayılı Yasa'nın 1. maddesinde futbol faaliyetlerini ulusal ve uluslararası kurallara göre yürütmek, örgütlemek, geliştirmek ve Türkiye'yi futbol konusunda yurt içinde ve yurt dışında temsil etmek üzere özel hukuk kurallarına bağlı ve tüzelkişiliğe sahip, özerk Türkiye Futbol Federasyonu'nun kurulması, örgütün görev ve yetkilerine ilişkin ilke ve yöntemlerini düzenlemek amacı güdülmektedir.

Yasa'nın 4. maddesinde de, "Tahkim Kurulu" na, Federasyon'un örgütü içinde yer verilmiştir.

Yasa'nın 14. maddesine göre, federasyon ile kulüpler; federasyon ile hakemler, federasyon ile teknik direktör ve antrenörler, kulüpler ve teknik direktörler ve antrenörler, kulüpler ile oyuncular, kulüpler ile kulüpler arasında çıkacak uyuşmazlıklar hakkında Yönetim Kurulunca verilecek kararlar ile disiplin kurulu kararlarını, ilgililerin itirazı üzerine inceleyerek kesin karara bağlamak, Tahkim Kurulu'nun görevidir.

22.6.1993 günlü ve 21615 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Futbol Federasyonunun Çalışma Usul ve Esaslarına Dair Ana Satatü'nün yayınların düzenlenmesi başlıklı 63. maddesinde; futbol karşılaşmalarının televizyon ve radyodan yayınlanması, düzenlenmesi ve programlanmasının Federasyon'un yetkisinde olduğu, kulüplerin bu konuda yayın kuruluşları ile yapacakları sözleşmelerin Federasyon'un gözetim, denetim ve onayına bağlı bulunduğu Federasyon tarafından onaylanmayan sözleşmelerin Federasyon'a karşı geçersiz sayılacağı öngörülmüştür.

İstanbulspor Spor Faaliyetleri ve Ticaret AŞ. ile Prime Prodüksiyon Hizmetleri AŞ. arasında yapılan yayın sözleşmesi Futbol Federasyonu tarafından onaylanmamıştır.

Bu durumda ve bu aşamada Federasyon ile kulüp arasında yayın sözleşmesinin onaylanmaması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlığın dava yoluyla değil, ilgililerin itirazı üzerine Tahkim Kurulu'nca incelenerek kesin karara bağlanması gerekmektedir.

Açıklanan nedenle Tahkim Kurulu'nca incelenerek kesin karara bağlanması gereken bir konuda, bu yol izlenmeksizin açılan davada Yasa'nın 29. maddesinin ikinci tümcesinin Anayasa'ya aykırılığı savında bulunulmasına olanak görülmediğinden itirazın, başvuran Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

Selçuk TÜZÜN, Yalçın ACARGÜN ve Fulya KANTARCIOĞLU bu görüşe katılmamışlardır.

V- SONUÇ

17.6.1992 günlü, 3813 sayılı "Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun"un 29. maddesinin ikinci tümcesi hakkındaki itiraz başvurusunun mahkemenin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, Selçuk TÜZÜN, Yalçın ACARGÜN ile Fulya KANTARCIOĞLU'nun karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

10.6.1997 gününde karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
Yekta Güngör ÖZDEN	Selçuk TÜZÜN	Ahmet N. SEZER
Üye	Üye	Üye
Samia AKBULUT	Haşim KILIÇ	Yalçın ACARGÜN
Üye	Üye	Üye
Mustafa BUMİN	Sacit ADALI	Mustafa YAKUPOĞLU
Üye		Üye
Fulya KANTARCIOĞLU		Aysel PEKİNER

KARŞIOY GEREKÇESİ

Esas Sayısı : 1997/47

Karar Sayısı : 1997/55

Olayda, futbol karşılaşmalarının televizyon ve radyodan yayınlanmasına ilişkin olarak futbol kulübü ile yayın kuruluşu arasında yapılan sözleşmeyi, 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 29. maddesi uyarınca onaylamayan Futbol Federasyonu'na karşı yayın kuruluşu tarafından açılan davada, Federasyon'un, sözleşmenin tarafı olmadığı için hasım konumunda da bulunamayacağı yolundaki itirazını reddeden Mahkeme, anılan maddenin Federasyon'un onay yetkisini düzenleyen ikinci cümlesinin Anayasa'ya aykırı olduğu görüşüyle başvurmuştur.

Sözleşmenin tarafı olan yayın kuruluşunun, Federasyon'un onay vermemesi sonucu zarara uğradığı ve bu nedenle dava yoluna gittiği açıktır. Yasa'da, spor kulübü ile Federasyon arasındaki bu tür uyuşmazlıklarda tahkim yolunun öngörülmüş olması, yayın şirketinin Federasyon'a karşı dava açma hakkını ortadan kaldırmaz. Aksinin kabul edilmesi halinde de davacının, dava ehliyetini saptama yetkisi Mahkeme'nin ve temyiz merciinin tekelinde olduğundan, yayın şirketinin dava açma yetkisinin bulunmadığı, gerekçesiyle başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddedilmesi yerinde değildir. Bu bağlamda, uyuşmazlığa konu olan 29. maddenin ikinci cümlesi, Mahkeme'nin kabulü doğrultusunda olayda, uygulanacak kuraldır.

Açıklanan nedenlerle çoğunluk görüşüne katılmıyoruz.

Üye

Selçuk TÜZÜN

Üye

Yalçın ACARGÜN

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU